

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๓

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณี
คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ข้อเท็จจริงได้ความว่า กลุ่มผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภายื่นคำร้องต่อประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา สืบเนื่องมาจาก คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศรับสมัครบุคคลเพื่อรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยมีคู่มือการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามอบให้ผู้สมัคร ซึ่งคู่มือดังกล่าวมิได้อธิบายคำว่า “เป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) ไว้แต่อย่างใด ทำให้ผู้สมัคร เข้าใจว่าตนไม่มีลักษณะต้องห้าม หลังจากปิดการรับสมัครครบ ๗ วัน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้มีหนังสือแจ้งผู้สมัครแต่ละรายว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบเอกสารหลักฐานการสมัครของผู้สมัครแต่ละรายแล้ว เห็นว่าเป็นผู้มีสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อมา คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตีความ คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” หมายความว่ารวมถึง กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด กรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด กรรมการสถาบันราชภัฏ และกรรมการประจำสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อนุกรรมการข้าราชการตำรวจประจำ จังหวัด และอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ฯลฯ ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา บุคคลใด มีลักษณะต้องห้ามด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าวถูกตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จึงเป็นความเห็น ที่ขัดแย้งกันสองฝ่าย กล่าวคือ

ฝ่ายแรก ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ต้องเสียสิทธิจากการวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) และ (๑๒) เพราะเป็นการตีความมาตรา ๑๐๕ (๑๑) คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” เกินเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ อันเป็นการจำกัดสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) และ (๑๒) เป็นผลให้มีการเพิกถอนการสมัครรับเลือกตั้งภายหลังที่รับสมัคร และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ เขตเลือกตั้งได้ประกาศรายชื่อผู้สมัครแล้ว จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายที่สอง ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นว่า การที่จะพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) นั้น ต้องมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑. ตำแหน่งนั้น ๆ จะต้องมิที่มาจากกฎหมาย กฎ ระเบียบ ของทางราชการที่ระบุไว้
๒. การดำรงตำแหน่งเกิดจากการแต่งตั้ง โดยอาศัยกฎหมาย กฎ ระเบียบ ของทางราชการ
๓. อำนาจหน้าที่ของตำแหน่งนั้น ถูกกำหนดโดยกฎหมาย กฎ ระเบียบ ของทางราชการ ซึ่งการกระทำตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว มีผลกระทบต่อบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดนิตสัมพันธกับบุคคลอื่นได้

๔. บุคคลที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว อาจได้รับค่าตอบแทนเป็นบางส่วนหรือทั้งหมดจากรัฐ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา บุคคลใดที่มีลักษณะต้องห้ามด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็จะเข้าข่ายถูกตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ประธานรัฐสภาเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ประธานรัฐสภาจึงใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า

๑. “คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ซึ่งถือได้ว่าเป็นการตีความบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่” และการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ว่าหมายรวมถึง กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด กรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด กรรมการสถาบันราชภัฏ และกรรมการประจำสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อนุกรรมการข้าราชการตำรวจประจำจังหวัด และอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ฯลฯ เป็นการตีความที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) และ (๑๒) หรือไม่ และ

๒. การที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา และได้มีประกาศการรับสมัครโดยเปิดเผยแล้ว ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” จนเป็นเหตุให้มีการแจ้งผลการไม่รับสมัครภายหลังอีก ดังนั้นการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งไว้แล้ว และได้มีการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้ว แต่ต่อมาภายหลังกลับมาแจ้งตัดสิทธิการสมัครรับเลือกตั้งบุคคลนั้นอีกถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

พิจารณาแล้ว มีปัญหาวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ประธานรัฐสภามีอำนาจยื่นคำร้องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีเป็นเรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้งได้อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และ มาตรา ๑๔๕ (๓) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา โดยวินิจฉัยความหมายคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) แต่กลุ่มผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องเสียสิทธิจากการวินิจฉัยเห็นว่าคำวินิจฉัยดังกล่าว ของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) กรณีเป็นเรื่องคณะกรรมการ การเลือกตั้งและกลุ่มผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวนหนึ่งมีความเห็นที่แตกต่างกัน ไม่ใช่เป็นข้อโต้แย้ง ที่ประธานรัฐสภาจะเสนอมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ แต่เมื่อเสียงข้างมากของคณะตุลาการศาล รัฐธรรมนูญเห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ แล้ว ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงวินิจฉัย ไปในคราวนี้ด้วยว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) หรือไม่ และตีความว่า หมายความรวมถึงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ รวม ๒๘ ตำแหน่งนั้น ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

สำหรับปัญหาว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) หรือไม่ นั้น

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวในมาตรา ๘๗ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ” คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีอำนาจตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามประการหนึ่งของ บุคคลที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ (๔)

ส่วนปัญหาว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) ว่า หมายความรวมถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ รวม ๒๘ ตำแหน่ง นั้น ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การพิจารณาคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) จะต้องพิจารณาคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ในความหมายทั่วไปซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

๑. ตำแหน่งนั้นมีที่มาจากกฎหมาย
๒. ได้รับแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจตามขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ของกฎหมายนั้น ๆ
๓. ได้รับมอบหมายให้ใช้ “อำนาจรัฐ” ที่เป็นอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการ
๔. ได้รับคำตอบแทนทั้งหมดหรือบางส่วน

สำหรับหลักเกณฑ์ข้อ ๑, ๒ และ ๔ มีความหมายที่ชัดเจนจากกฎหมายที่กำหนดให้มีตำแหน่งนั้นอยู่แล้ว แต่หลักเกณฑ์ข้อ ๓ พิจารณาถึง “การใช้อำนาจรัฐ” ซึ่งต้องแยกพิจารณา คือ ในส่วนของการใช้อำนาจบริหารจะหมายถึงผู้นั้น หรือตำแหน่งนั้นมีอำนาจหน้าที่ที่เป็นการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น การออกใบอนุญาต อนุมัติ เป็นนายทะเบียนหรือเป็นการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะนั้น ๆ ในส่วนของการใช้อำนาจนิติบัญญัติ ที่เป็นการออกหรือตรากฎหมายในลำดับรอง เช่น ข้อบังคับ กฎระเบียบ และประกาศต่าง ๆ ตามกฎหมายนั้น ๆ และในส่วนของการใช้อำนาจตุลาการจะหมายถึงการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นตามกฎหมายนั้น ๆ

เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๐ ที่บัญญัติถึงการกระทำอันต้องห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมาตรา ๑๒๘ นำมาใช้บังคับกับสมาชิกวุฒิสภาด้วยโดยอนุโลมแล้ว ปรากฏว่า มาตรา ๑๑๐ วรรคสอง บัญญัติยกเว้นมิให้ใช้บังคับ มาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาหลายกรณี โดยเฉพาะกรณีเป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ ซึ่งตามกฎหมายเหล่านั้น กรรมการดังกล่าวอยู่ในความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามหลักเกณฑ์ของความหมายทั่วไปดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้ห้ามโดยเด็ดขาดมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ทั้งหมดทุกกรณี

ดังนั้น การพิจารณาคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจึงไม่อาจพิจารณาแต่เฉพาะหลักเกณฑ์ตามความหมายทั่วไปเท่านั้น โดยที่ลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) ของผู้ที่ดำรงตำแหน่ง “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” เป็นข้อห้ามขณะยื่นสมัครรับเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และของสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๒๖ (๔) และเป็นลักษณะต้องห้ามที่ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดเมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ด้วยตามมาตรา ๑๑๘ (๕) และมาตรา ๑๓๓ (๕) ฉะนั้นการตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในขณะยื่นสมัครรับเลือกตั้งหรือเมื่อได้รับเลือกตั้งมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาแล้ว กับข้อยกเว้นไม่ต้องห้ามให้ดำรงตำแหน่งเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๐ วรรคสอง ต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่ขัดกัน มิฉะนั้น ย่อมกลายเป็นว่า ต้องห้ามในขณะสมัคร แต่ไม่ต้องห้ามเมื่อเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ซึ่งทำให้สับสนและไม่ถูกต้องตามหลักการของการตีความกฎหมาย

พิจารณาแล้วคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) นอกจากจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามความหมายทั่วไปแล้ว ย่อมต้องมีองค์ประกอบเฉพาะดังต่อไปนี้ด้วย

ประการแรก ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” บัญญัติรวมอยู่ในอนุมาตราเดียวกันกับข้อห้ามของผู้ที่เป็น “พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น” ซึ่งข้อห้ามอื่นๆ ในอนุมาตราเดียวกันนั้น มีลักษณะที่เหมือนกันประการหนึ่งคือ ผู้ดำรงตำแหน่งได้รับค่าตอบแทนในลักษณะของเงินเดือนทั้งสิ้นและเพื่อมิให้ข้อต้องห้ามในประการดังกล่าวนี้ มีผลกระทบต่อค่าตอบแทนของผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับอยู่ก่อนแล้ว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๐ วรรคสอง จึงบัญญัติยกเว้นมิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้นั้นได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ดังนั้น คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) ต้องเป็นตำแหน่งประจำที่ได้รับค่าตอบแทนในลักษณะของเงินเดือน ฯลฯ

ประการที่สอง ต้องเป็นตำแหน่งที่ตามกฎหมายนั้นๆ บัญญัติให้ใช้อำนาจรัฐที่ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะอำนาจรัฐนั้นมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยตรงหรือทันที กฎหมายจึงต้องกำหนดไว้เป็นการคุ้มครองผู้ปฏิบัติและประชาชนที่จะได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจรัฐนั้น

ประการที่สาม เฉพาะสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ บัญญัติให้รัฐดำเนินการแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยเท่าเทียมกัน และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้ดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ฉะนั้น ตำแหน่งใดที่สามารถให้คุณให้โทษกับผู้อื่นเป็นเหตุให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกันในระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยกัน ย่อมถือว่าเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” เป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑)

ประการที่สี่ ตำแหน่งนั้นมีที่มาและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใดจงใจให้เกิดความขัดแย้งกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาถึงขนาดใช้ต่อรองกันได้ กล่าวคือ ตามรัฐธรรมนูญต้องการให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นกลางทางการเมืองอย่างแท้จริง ฉะนั้น ถ้าที่มาและการพ้นตำแหน่งนั้นอยู่ในความควบคุมดูแลของฝ่ายบริหารอย่างใกล้ชิดที่อาจทำให้สูญเสียผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใดได้ ถึงขนาดที่ทำให้ขัดแย้งต่อการพิจารณาแต่งตั้งถอดถอนฝ่ายบริหารตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาย่อมถือว่าเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑)

เมื่อพิจารณาบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่างๆ รวม ๒๘ ตำแหน่งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตีความว่าเป็น “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) แล้ว เห็นว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการและอนุกรรมการต่างๆ รวม ๒๗ ตำแหน่ง ยกเว้นตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบ เป็นตำแหน่งที่ไม่ได้รับการมอบหมายให้อำนาจรัฐ

ส่วนปัญหาว่า การที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา และได้มีการประกาศการรับสมัครโดยเปิดเผยแล้ว ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” จนเป็นเหตุให้มีการแจ้งผลการไม่รับสมัครภายหลังอีก ดังนั้นการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งไว้แล้ว และได้มีการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้ว แต่ต่อมาภายหลังกลับมาแจ้งตัดสิทธิการสมัครรับเลือกตั้งบุคคลนั้นอีกถือว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการขอให้วินิจฉัยการกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ว่าหมายรวมถึงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการและอนุกรรมการต่างๆ รวม ๒๗ ตำแหน่งเป็นการตีความที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) ส่วนที่ตีความว่าตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐนั้น ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) แล้ว

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ